

Dovolatelka není oprávněna odepřítí svolení k vydání vkladní knížky. Namítala pouze, že jí Jan S. postoupil svůj nárok proti stavebnímu úřadu na vydání vkladní knížky, aniž udala, za kterým účelem se postup stal, zda snad knížka měla svého času přejíti do jejího vlastnictví, či zda se postup stal jen za účelem zajištění. Nižádným způsobem nemohla dovolatelka tímto postupem nabýti podle § 1394 obč. zák. více práv, než příslušelo Janu S-ovi. Tomuto ovšem příslušelo proti stavebnímu úřadu právo na to, by mu svého času byla vydána vkladní knížka, byl však povinen vrátiti ji ihned žalobkyni (§ 972 obč. zák.).

Čís. 9022.

Prosakuje-li z jámy vykopané na sousedním pozemku voda znečištěná hnojůvkou do sousedova dvora, jde po případě o přímou immissi, jež jest za všech okolností nepřijatelná, aniž přichází v úvahu, zda obtěžování sousedního pozemku přesahuje míru podle místních poměrů obvyklou a stěžuje podstatně užívání v místě obvyklé. Soused jest oprávněn domáhati se nápravy po případě i na tom, kdo jest pouhým uživatelem nemovitosti, na níž se dějí tyto protiprávní zásahy.

(Rozh. ze dne 8. června 1929, Rv II 679/28.)

Majitelka čís. pop. 62 domáhala se proti výměnkáři čís. pop. 61, by byl uznán povinným odstraniti jámu na hnojůvku, již vykopal na zahradě při samém plotě dělicím zahradu od dvora a zahrady žalovaného a odůvodňovala žalobní nárok tím, že voda znečištěná močůvkou prosakuje a vylévá se do její zahrady. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: V roce 1910, kdy byl žalovaný vlastníkem domu č. 61, byla čerstvě udělána jáma, o niž jde. Žalovaný jako vlastník za to odpovídá, ať již ji udělal sám nebo ji dal vykopati jinými osobami. Vsáhl tedy žalovaný přímým zásahem jako soused do vlastnických práv sousedících majitelů domu čís. 62. Když pak v roce 1922 usedlost čís. 61 odstoupil své dceři, vymíniv si užívací doživotní právo pro sebe a svou manželku, které od té doby nerušeně vykonává, pokračoval znovu v bezprávném zásahu, který svého času jako vlastník byl podnikl, ponechav stav tímto zásahem vytvořený i nadále, a pokračuje v onom zásahu úmyslně a vědomě až do dneška, neboť jest potvrzeno, že dokonce jámu onu ještě prošřaroval, by voda na dvůr čís. 62 více tekla. Nemůže proto namítati nedostatek pasivního oprávnění, to tím méně, ana vlastnice v domě čís. 61 nebydlí, jeho neužívá a, byvši advokátem upomenuta o odstranění jámy a též žalobkyní k tomu na místě samém vyzvána řekla: »Už to jednou se žalovaným skoncuje, já do toho nic nemám, jemu (t. j. žalovanému) patří užívání.« Žalovaný až do žaloby nikdy nedal na jevo, že jedná jen jménem své dcery jako vlastnice a že v jejím jménu a v jejím zájmu jámu na původním místě podržuje. Nelze ani tvrditi, že na jeho straně jest nemožnost plnění, poněvadž podle § 507 obč. zák. jako uživatel bez porušení podstaty věci

může podniknouti všechny kroky, k nimž náleží zajisté i odstranění jámy a přeložení jí na místo jiné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V souzené rozepři nejde o přirozený odtok vody. Jak již odvolací soud k tomu poukázal, byla až do roku 1902 jiná situace a jáma, o kterou jde, nevytvořila se napotom sama, nýbrž byla za doby vlastnictví žalovaného v bezprostřední blízkosti u hraničního plotu uměle vykopána, z této jámy prosakuje voda znečištěná hnojůvkou do dvora žalobkyně, v němž se při tom drolí a vymílá půda; zjištěno dále, že žalovaný sám před několika roky prošťárával tuto jámu, by její obsah tekla na dvůr žalobkyně. Správně dovodil dovolací soud, že za těchto okolností jde o přímou immisi, která, dějíc se bez zvláštního právního důvodu (smlouvy, vydržení a pod.), jest podle § 364 druhý odstavec obč. zák. za všech okolností nepřípustná, aniž přichází v úvahu, zda obtěžování sousedního pozemku přesahuje míru podle místních poměrů obvyklou a stěžuje podstatně užívání v místě obvyklé. Není tedy žalobkyně povinna, by trpěla tyto zásahy do svého vlastnictví. Jde ještě o otázku pasivního oprávnění dovolatelova, zda žalobkyně může se domáhati nápravy na žalovaném, který jest nyní jen uživatelem nemovitosti, z níž se tyto protiprávní zásahy dějí. Ale i tu odvolací soud dovodil správně, že za okolností tohoto případu, odvolacím soudem podrobně uvedených, lze žalobu na ochranu proti těmto zásahům řídit na žalovaného, třebaž jest nyní již jen uživatelem. Podotýká se, že správnost tohoto názoru jest i v právní nauce uznávána (srov. Dr. Klang, »Bemerkungen zu den sachenrechtlichen Bestimmungen der Zivilnovelle«, strana 33). Není tedy námitka nedostatku pasivního oprávnění odůvodněna. Dovolatel uvádí, že prý, srovná-li louži se zemí, bude majetek jeho dcery zaplaven. Ale dovolatel přehlíží, že odpomoc je i jinak možná, na př. přeložením jámy od plotu, nač odvolací soud jakož i odpůrkyně dovolatelova v dovolací odpovědi poukazují. Dovolatel též marně poukazuje k tomu, že by jen vlastnice mohla učiniti účelná opatření, přehlížeje, že vlastnice sama, byvši vyzvána k odstranění jámy, řekla, by se to se žalovaným skoncovalo, že ona do toho nic nemá; ostatně ani dovolatel sám nepoužil dobrodiní §§ 22 a 23 c. ř. s., a nač odvolací soud správně poukazuje, nedal nikdy najevo, že jámu na původním místě podržuje v jejím jméně.

Čís. 9023.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovovaly-li pojišťovací podmínky, že jsou z pojištění vyloučeny škody na autu, způsobené řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě, míní se tím nedostatek vůdčího listu, nikoliv vysvědčení o řidičské